

Η Φάτνη

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή](#)

Στο Ευαγγέλιο του Λουκά, το μέρος όπου τοποθετήθηκε ο Χριστός αμέσως μετά τη γέννησή του αναφέρεται ως φάτνη. Κατ' επέκταση, ο όρος φάτνη αποδίδεται σε ολόκληρο το στάβλο της γέννησης του Θεανθρώπου.

Σε ανάμνηση της φάτνης στην οποία γεννήθηκε ο Χριστός, οι χριστιανοί συνηθίζουν να κατασκευάζουν κατά τη περίοδο των “εορτών των Χριστουγέννων” ομοίωμα της φάτνης της Γεννήσεως με τα κύρια πρόσωπα των σχετικών

ευαγγελικών περικοπών δηλαδή της Παναγίας, του Χριστού, του Ιωσήφ, των τριών Μάγων, των τριών βοσκών, αγγέλων καθώς και κάποιων ζώων.

Το 1224 μ.Χ. ο Ιταλός Άγιος Φραγκίσκος της Ασίζης έστησε μία φάτνη στο ιταλικό χωριό Greccio. Για την κατασκευή της χρησιμοποίησε ξύλα και άχυρα ενώ αξιολογείται ότι τα ζώα ήταν πραγματικά.

Το 1562 μ.Χ. και κυρίως στην Πράγα, γνωρίζοντας τη δύναμη που έχει ο συμβολισμός της φάτνης στον θρησκευόμενο λαό, οι Ιησουίτες κατασκευάζουν φάτνες μέσα στις εκκλησίες, ενώ οι εν λόγω φάτνες θεωρούνται από τις παλαιότερες που υπάρχουν μέχρι και σήμερα.

Με την πάροδο των χρόνων, οι φάτνες μπαίνουν στα σπίτια. Στην αρχή ήταν μικρές κατασκευές από γυαλί, πορσελάνη, κεριά, ψίχα ψωμιού ή ξύλο.

Στη Γαλλία, κατά τη διάρκεια της Επανάστασης, η απαγόρευση της αναπαράστασης θρησκευτικών σκηνών σε δημόσιους χώρους ευνοεί τη δημιουργία φάτνων μέσα στα σπίτια και το εμπόριο μικρών φιγούρων, μεταξύ των οποίων βοσκοί με κατακόκκινα μάγουλα και ενδυμασίες του 18ου αι.

Η παράδοση της φάτνης αρχίζει σιγά-σιγά να εξαπλώνεται σε όλο τον κόσμο και να παίρνει διάφορες μορφές: αφρικανική φάτνη από ξύλο, ασιατική φάτνη με τον Χριστό να έχει σχιστά μάτια, ακόμα και φάτνη από ασήμι στη Ρουμανία.

Στη Λατινική Αμερική, οι φάτνες είναι όσες σχεδόν και τα χωριά. Άλλες από ξύλο, άλλες από πυλό ή ζυμάρι, ακόμα και από ζάχαρη.

Η εκτέλεση της φάτνης φτάνει στο απόγειό της με τις ναπολιτάνικες φάτνες, όπου όλες οι φιγούρες είναι πλούσια στολισμένες.

Η φάτνη, όπως τη γνωρίζουμε σήμερα, προέρχεται από την Ιταλία μεταξύ του 15ου και του 16ου αι. Αποτελείται από έγχρωμες φιγούρες, που πολλές φορές φτάνουν ακόμα και το φυσικό μέγεθος του ανθρώπου.

Η Νάπολη φημίζεται για τις φάτνες αυτές που έχουν διάφορα μεγέθη και μια μεγάλη ποικιλία σε φιγούρες. Τα πρόσωπα είναι από ζωγραφισμένο πυλό, έχουν γυάλινα μάτια, ο σκελετός είναι από στουπί ενισχυμένο με σύρμα, ενώ τα ρούχα είναι φτιαγμένα από πλούσια υφάσματα.

Σήμερα, συνηθίζουμε να τοποθετούμε τις φάτνες στη βάση του χριστουγεννιάτικου δέντρου, αλλά τις συναντάμε και σε υπαίθριους χώρους πλατειών, δήμων, οργανισμών και ιδιωτικών εταιρειών.

Μια από τις μεγαλύτερες Χριστουγεννιάτικες φάτνες που έχουν κατασκευαστεί ποτέ, φιλοξενείται στην Αυστρία, στο μουσείο της πόλης Στάιερ. Φτιάχτηκε το 1930 και οι φιγούρες που την αποτελούν ανέρχονται στον εκπληκτικό αριθμό των 778!

Πηγή: askitikon.eu